

Festivalul internațional al filmului de la Cairo. Magia cinematografului pe tărâmurile Istoriei

Correspondență de la Magda Mihăilescu / 07 dec 2017 / 15:57

Descriere foto: Cele trei mari staruri (și gazdele lor) omagiate; Hilary Swank, Nicolas Cage și Adrien Brody

Nu face nimeni pe viteazul. Nu uităm că nu chiar foarte departe de Cairo, în nordul peninsulei Sinai, a avut loc un cumplit act terorist și totuși, străbatem în fiecare zi Podul cu lei de peste Nil, în drumul nostru de la hotel la Operă, unde au loc proiecțiile.

De fiecare dată parcă avem atâtea să ne spunem, mica echipă care îl însoțește pe Cătălin Saizescu, interpreți ai filmului său *Scurtcircuit*, Magda Catone, Nicodim Ungureanu, Georgiana Saizescu, cu toții pentru prima oară în Egipt, și noi, Cristina Corciovescu și subsemnata, critici de acum veterani, cum se spune, în materie de frecventare a celui mai mare festival al lumii arabe (urma să vină și Laurențiu Damian, președintele Uniunii cineaștilor). Împărtășim novicilor din experiența noastră, Nicodim ne binedispune cu glume, admirăm un apus de soare năucitor și, una peste alta, ne dăm seama, încă o dată, că vraja Nilului este unică. Poate ea este cea care ne ajută să uităm de răul amenințător, poate filmele lumii sunt cele care ne solidarizează și ne apără, chiar dacă ceea ce vedem pe ecrane nu este deloc vesel.

Elizabeth Hurley- omagiată la Cairo

De altfel, logo-ul acestei ediții, a 39-a, este chiar acesta: "Magia cinematografului pe tărâmurile Istoriei". De-a lungul anilor, festivalul din capitala Egiptului a ținut să-și onoreze, cu o deschidere tot mai largă, statutul său de manifestare cinematografică de categoria A (alături de Cannes, Veneția, Berlin). Așa se explică varietatea crescândă a producțiilor din selecția oficială, a celor din competiție sau din afara concursului, dar și adăugarea unor noi și inspirate secțiuni. Dr. Magda Wassef, președinta festivalului, ne încredința că întâlnirea de la Cairo a lăsat în urmă anii dificili ai construirii și întreținerii unui eveniment costisitor, ce-i drept, dar cu răsfrângeri benefice asupra prestigiului în spațiul cultural internațional.

Această ediție a obținut dreptul de a proiecta 175 de filme din 53 de țări și se mândrește cu cei 300 de invitați din întreaga lume. Unii dintre ei sunt mari staruri omagiate în galele de deschidere, respectiv închidere.

Hend Sabry, actrița de origine tunisiană, distinsă și ea cu un premiu onorific

Nicoas Cage, Adrien Brody, Hillary Swank, Elizabeth Hurley au, de acum, în colecția lor de trofee, și câte o Piramidă (simbolul festivalului) de onoare. Cât despre Piramidele oficiale, pe acestea și le-au disputat 16 titluri adunate din toate colțurile lumii, Franța, Norvegia, Olanda, Argentina, Italia, Belgia, Cehia, Slovacia, Azerbaidjan, Coreea de Sud, Vietnam (pentru prima oară), Tunisia, India. Un evantai geografic impresionant, din care lipsește, însă, țara gazdă. Observ un fenomen cunoscut și din țara noastră. și de pe la alții: mulți autori preferă să-și încerce puterile mai întâi pe la alte festivaluri decât la cele naționale, în speranța unui premiu cu greutate în CV.

Raffaella Giordano în filmul câștigător al Piramidei de aur, *Intrusa*

Dacă am fi atenți la mesajele pe care filmele lumii le trimit de departe, ne-am da seama că multe parcă ar vorbi între ele. S-ar putea explica, astfel, similitudinea temelor, o asemănare care ne pune, însă, pe gânduri, pentru că s-a născut din tensiunea, din neliniștea aceluiași întrebări care nu dau pace semenilor noștri. Gruparea în jurul unui miez tematic nu este o intenție programatică a selecționarilor, preocupările lor gravitează în jurul valorii, al emoției transmise, dar se pare că impulsurile realității le dictează și pe acestea din urmă. Stabilitatea familială, urgența menținerii acesteia ca pol al transmiterii valorilor morale, dramele disoluției acestei celule vitale care este familia reunesc cele mai bune dintre filmele competiției. De altfel, chiar câștigătorul Marelui premiu Golden Pyramid, *The Intruder* (titlul original *L'intrusa*) de Leonardo Di Costanzo (Italia) s-a impus prin vehemența cu care eroina apără drepturile mamelor și ale copiilor, inclusiv ale celor care, prin destin, aparțin familiilor unor membri ai Camorei, temuta mafie napolitană.

Autorul, Di Costanzo, este preocupat, se pare, de intruziunea acestui corp antisocial într-un oraș atât de frumos precum Napoli (vezi *Intervalul* din 2012). Tot din Italia a fost selecționat și filmul lui Sergio Castellitto *Fortunata*, cu o impresionantă Jasmine Trinca în rolul unei mame disperate, în luptă nu numai cu un bărbat iresponsabil, violent, ci cu lumea întreagă, atunci când este vorba de apărarea fiicei sale. Actor prin formație, unul dintre cei mai buni ai generației sale, Sergio Castellitto se dovedește a avea și vocație regizorală. Ne așteptam la un premiu, dar i-a luat-o înainte debutanta columbiană Laura Mora, atât de sigură în structurarea filmului *Killing Jesus* (titlul internațional pentru *Matar a Jesus/Să-l omori pe Jesus*) despre incitanta dilemă morală a unei tinere care dorește să-și răzbune tatăl.

Actrița libaneză Diamond Abou Abboud distinsă cu Premiul de interpretare pentru filmul Insyriated

I-au revenit Premiul special al juriului pentru regie, Silver Pyramid, și aprecierea criticii internaționale care i-a acordat Premiul Fipresci. Lumea problematică a adulților, văzută prin ochii celor mici, așa cum apare ea în filmul Nina, al tânărului cineast slovac Juraj Lehotsky, descoperit la Karlovy Vary acum patru ani, a cucerit juriul internațional care i-a răsplătit sensibilitatea dureroasă cu Bronze Pyramid, distincție destinată unui autor aflat la al doilea lungmetraj.

În selecția oficială, dar în afara competiției, a fost proiectat de trei ori, în săli diferite, filmul lui Cătălin Saizescu Scurtcircuit (Fault Condition, titlul internațional) al cărui punct de plecare a fost cumplitul accident de la maternitatea Giulești din 2010. Cineastul proiectează, pe fondul general al tragediei morții celor câțiva bebeluși, reconstituită din flash-uri cu intensitate de documentar, alte istorii adiacente care îi permit să manipuleze, ambițios, fragmente temporale în care se înscriu o poveste de dragoste adolescentină, o alta despre drama și subteranele adopțiilor. Filmul s-a aflat într-o companie extrem de onorantă, alături de creații ale unor cunoscuți cinești majoritar europeni: In the Fade de Fatih Akin (Germania), Birds Are Singing in Kigali al soților Krauze (Polonia), Sea Sorrow de Vanessa Redgrave (Anglia), Men Don't Cry de Alen Drljevic (Bosnia și Herțegovina), Return to Montauk de Volker Schlöndorff (Germania, Franța).

Cadru din filmul Killing Jesus, câștigător al Piramidei de argint

A fost cea mai importantă participare românească, dar nu singura. În secțiunile International Panorama, Festival of Festivals s-au bucurat de câteva proiecții filmele

noastre recente Octav, de Serge Ioan Celibidache, Charleston, de Andrei Crețulescu, Fixeur al lui Adrian Sitaru, propunerea României pentru apropiatul Oscar. The Cinema of Tomorrow (Cinematograful de mâine) dedicat tinerilor autori de scurtmetraje l-a inclus pe Adi Voicu, autorul unui incitant Ceața (Fog) în care Mirela Opreșor, Adrian Titieni și Natașa Raab sunt prinși în îțele unui narațiunii mai puțin sentimentale despre adoptarea unui copil.

Se înțelege că lumea arabă a fost evocată în secțiuni speciale, dominate mai ales de tineri autori în Horizons of New Arab Cinema, New Egyptian Cinema. Am avut, astfel, prilejul să cunoaștem și pelicula care a declanșat dispute (consemnate de revistele internaționale), Sheick Johnson al lui Amr Salama, propunerea Egiptului pentru Oscar. Opțiunea nu a fost pe placul tuturor, povestea unui sheick, fan al lui Michael Johnson, doborât deo criză identitară după moartea idolului său, fiind interpretată sentențios de către unii.